

Rettenøgle

Bliv klar til Prøve i Dansk 3 – revideret udgave

Dennis Grynnerup og Naja Fuglsang-Damgård

Praxis

Kapitel 1

Opgave 2 s. 4

1. f
2. a/g
3. h
4. a/g
5. d
6. e
7. c
8. b

Opgave 5 s. 6

1.

ønsker = efterlyser

en del af det danske erhvervsliv = flere virksomheder

politisk = lovgivning

der bliver skabt bedre muligheder for at hente udenlandske medarbejdere = gør det nemmere at rekruttere arbejdskraft fra bl.a. asiatiske lande; fjerner bureaukrati, som gør det svært for arbejdsgiverne at bruge udenlandsk arbejdskraft.

2.

udenlandske medarbejdere = ansatte, der kommer fra andre lande; udlændinge

lærer dansk = tilmelder sig undervisning på en sprogskole

sociale grunde = fritidsklubben, med danske venner, naboer eller kolleger til arrangementer såsom sommerfester og julefrokoster, hvor samtalerne oftest foregår på dansk

3.

højtuddannede udlændinge = højt kvalificerede udenlandske medarbejdere

stor økonomisk gevinst = øger den samlede velstand; bidrager mest til de offentlige kasser

4.

integration = trivsel

sprogbarrierer = manglende dansk kundskaber

udfordring = gør det nemlig svært

5.

international rekruttering = tiltrække og fastholde udenlandsk arbejdskraft

voksende = forventer at ansætte flere udenlandske medarbejdere

høj prioritet = har stort fokus på

Opgave 7 s. 8

1. C
2. A
3. C

Opgave 13 s.13

1. D
2. A
3. E
4. B
5. C

Opgave 14 s.15

1. G
2. C
3. A
4. E
5. D

Opgave 19 s.19

1. A
2. C
3. D
4. B
5. A
6. D

Opgave 21 s. 21

1. D
2. B
3. A
4. D
5. C
6. A
7. C
8. B

Opgave 31 s. 28

Ubestemte former:

	N-ord	T-ord	Flertal
Foran substantivet	Han får en god løn.	Han har et godt job.	Han har nogle gode kolleger.
Som subjektsprædikat	Hans løn er god.	Hans job er godt.	Hans kolleger er gode.

Bestemte former:

	N-ord	T-ord	Flertal
Efter pronominer og genitiv	Min gode arbejdsplads. Jakobs gode arbejdsplads.	Vores gode samarbejde. Kollegernes gode samarbejde.	Dine gode kolleger. Jakobs gode kolleger.

	Den	Det	De
Som subjektsprædikat	Den er svær.	Det er svært.	De er venlige.

Opgave 32 s. 29

Eksempler:

1. god, dårlig, blå, grå, tilfreds
2. frustrerende, motiverende, bekymrende, overraskende, tidligere, tilsvarende, afgørende, anderledes, bange, direkte, ekstra, eneste, fælles, levende, moderne, nuværende, næste, omfattende, samme, spændende
3. dansk, fysisk, psykisk, karakteristisk, obligatorisk, skeptisk, typisk, problematisk, økonomisk, demokratisk, fantastisk, frisk, historisk, teknisk, typisk
4. let, fast, forbudt, forkert, ovennævnt, relevant, tilladt, absolut, berømt, bestemt, bevidst, kendt, konkret, modsat, parat, tæt
5. fleksibel, risikabel, sikker, velkommen, voksen, åben
6. motiveret, dokumenteret, frustreret, stresset, interesseret

Opgave 33 s. 29

1. ny
2. nemt
3. sjovt
4. nyt
5. god
6. nye
7. dyrt
8. hårdt
9. ikke-akademiske
10. ledige
11. lang
12. muligt
13. faglige
14. højt kvalificerede
15. nyt
16. gamle
17. dejlige
18. glade

Opgave 41 s. 41

1. engagerer
2. hjælpe
3. gøre
4. være
5. styrke
6. øge
7. giver
8. har
9. at lave
10. være
11. får
12. føle
13. giver
14. har
15. gør
16. have
17. give
18. at udføre
19. at have
20. har
21. bidrage

- 22. være
- 23. tage
- 24. mangle
- 25. at løse
- 26. medfører
- 27. føre
- 28. ser
- 29. at spare
- 30. at lave
- 31. sætter
- 32. lave
- 33. fungere

Opgave 45 s. 39

Flere danskere lider af stress end for 30-40 år siden. I en undersøgelse fra Det nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (2015) svarede cirka 15 procent af de danske lønmodtagere således, at de føler sig stressede 'hele tiden' eller 'ofte'. Andre undersøgelser viser samme tendens.

Der kan være flere årsager til, at mange i dag bliver stressede. **Én af årsagerne** er travlhed og højere krav om effektivitet. Mange arbejdstagere skal nemlig nå meget mere på jobbet, end de skulle tidligere. Eksempelvis skal læger, sygeplejersker og fysioterapeuter på hospitalerne tage sig af mange flere patienter på grund af øgede produktivetskrav. Derudover vil de fleste gerne udføre deres arbejde godt. Men det kan være en udfordring, når de har så travlt, og det kan medføre stress hos mange.

En anden årsag kan være, at mange - udover travlheden på jobbet - også har travlt derhjemme. Det skyldes bl.a., at de fleste danske kvinder har fuldtidsarbejde. Men når begge forældre arbejder fuldtid, får familien mere travlt derhjemme, for både de huslige pligter og børnene skal passes.

Endelig kan en forklaring være, at flere og flere jobs i dag er karakteriseret af kompleksitet og grænseløshed. Mens mange tidligere havde fysiske jobs på eksempelvis fabrikker, arbejder flere nu som bl.a. ingeniører, journalister, software-udviklere eller forskere. De arbejder således med komplekse vidensopgaver frem for praktiske opgaver, og det øger risikoen for stress. Vidensarbejdere kan nemlig udføre mange af deres arbejdsopgaver online hvor som helst og når som helst. De kan eksempelvis deltage i telefonmøder eller svare på e-mails, når de sidder derhjemme om aftenen. Det betyder, at grænserne for, hvornår de er på arbejde, og hvornår de har fri, bliver mindre klare.

Opgave 49 s. 41 og 52 s. 42

Forklaring	Eksemplificering	Konsekvens	Organisering	Tilføjelse	Holdning
for nemlig da	for eksempel eksempelvis	dermed derfor	for det første for det andet endelig	desuden	efter min mening jeg mener jeg synes

Opgave 57 s. 45

Ubestemt:

Ental		Flertal		
N-ord (fælleskøn)	T-ord (intetkøn)	+(e)r	+e	Ingen endelse
en årsag en fordel en ulempe en grund en konsekvens en forklaring en betydning en holdning en mulighed	et diagram et råd et forslag et synspunkt et argument	årsager ulemper diagrammer konsekvenser forklaringer betydninger synspunkter holdninger muligheder argumenter	fordele grunde	råd forslag

Bestemt:

Ental		Flertal		
N-ord (fælleskøn)	T-ord (intetkøn)	+(e)r	+e	Ingen endelse
årsagen fordelen ulempen grunden konsekvensen forklaringen betydningen holdningen muligheden	diagrammet rådet forslaget synspunktet argumentet	årsagerne ulemperne diagrammerne konsekvenserne forklaringerne betydningerne synspunkterne holdningerne mulighederne argumenterne	fordelene grundene	rådene forslagene

Opgave 60 s. 47

1. grunde
2. læge
3. opgaver
4. kvaliteten
5. patienterne
6. krop
7. natten
8. de arbejdsrelaterede udfordringer
9. ting
10. arbejdsliv
11. antallet
12. grænse
13. udvikling
14. måde
15. risikoen
16. problemet
17. job
18. ting
19. aftenen
20. måde
21. pauser

Opgave 67 s. 52

1. Du sagde, at en af årsagerne til at øve pensionsalderen er økonomiske grunde. Kan du sige lidt mere om det?
2. Du sagde også her til sidst, at der er nogle, der mener, at differentieret pensionsalder ikke er en god ide. Kan du sige lidt mere om, hvorfor de ikke mener det?
3. Hvad synes du selv om en differentieret pensionsalder?
4. Hvad er det for nogle grupper, der skal arbejde længere?

Opgave 77 s. 57

1. d
2. a
3. b
4. c

Kapitel 2

Opgave 6 s. 70

- a. 0
- b. 9
- c. 10
- d. 7
- e. 2
- f. 1
- g. 11
- h. 3
- i. 6
- j. 5
- k. 8
- l. 4

Opgave 7 s. 71

- 1. A
- 2. C
- 3. A

Opgave 13 s. 76

- 1. B
- 2. D
- 3. A
- 4. C

Opgave 14 s. 78

- 1. B
- 2. D
- 3. A
- 4. G
- 5. F

Opgave 19 s. 83

1. C
2. B
3. D
4. C
5. A

Opgave 23 s. 85

1. B
2. A
3. D
4. D
5. C
6. A
7. A
8. C

Opgave 31 s. 91

1. to
2. efter
3. mellem
4. subjekt

Opgave 32 s. 92

Hej Sara

Tak for din mail. Det var dejligt at høre fra dig igen.

Mht. situationen herhjemme går det desværre ikke bedre. Jeg føler stadig, jeg skal lave det hele. Som jeg fortalte dig, står jeg for indkøb, madlavning, rengøring, tøjvask, oprydning og aflevering af børn. Når jeg prøver at bede Søren om hjælp, bliver han irriteret eller siger, at han lige laver noget andet. Jeg tror ikke, at vi skal være sammen mere, hvis det bliver ved på den her måde.

Stort tillykke med jobtilbuddet – det lyder rigtigt spændende. Jeg kan godt forstå dine bekymringer. Men selvom det nok bliver udfordrende at balancere jobbet og familien, synes jeg alligevel, at du skal sige ja. Du har jo flere gange snakket om, at du gerne vil være leder på et tidspunkt. Så det er en fantastisk mulighed. Du kan udvikle dig fagligt og samtidig være en rollemodel for Lise og Emma. De har en super god mor, der også er dygtig til sit arbejde. Og det har børn brug for, fordi de spejler sig i de voksne omkring sig. Du skal bare acceptere, at du med et karrierejob ikke hele tiden kan være den perfekte mor og den perfekte leder – og det er okay! Måske kunne I få en au-pair eller noget rengøringshjælp. På den måde kan du koncentrere dig om at være sammen med familien, når du har fri, og lade andre tage sig af husarbejdet.

Mht. at du vil være den eneste kvinde blandt lederne, tror jeg ikke, at det bliver et problem. Ledelsesverdenen er jo en mandsdomineret verden i rigtig mange virksomheder, men du er en stærk og dygtig kvinde. Så det kommer til at gå fint – det er jeg sikker på!

Du spurgte også, om jeg kender nogle gode kvindelige rollemodeller. Personligt kender jeg ikke nogen karrierekvinder, og alle lederne på min arbejdsplads er mænd. Men der er jo mange danske toppolitikere, som er kvinder med børn. For eksempel statsministrene Helle Thorning og Mette Frederiksen. De har et meget krævende job, hvor de er meget væk hjemmefra, men jeg tror, at deres børn bliver sunde og hele mennesker alligevel.

Jeg vil gerne høre mere om stillingen, og måske har du nogle råd til, hvad jeg skal gøre i min situation. Så hvad siger du til, at vi mødes en dag i næste uge?

Mange hilsner
Pernille

Opgave 34 s. 93

1. b
2. c
3. b
4. a

Opgave 35 s. 94

1. a. flere
b. færre
2. a. mere
b. færre
3. a. mindre
b. flere

Opgave 46 s. 102

1. til
2. til
3. om
4. på
5. til
6. ved
7. af
8. ved
9. i
10. for
11. til
12. på
13. for
14. på
15. for
16. på

Opgave 52 s. 107

Eksemplificering	Konsekvens	Forklaring	Tilføjelse
for eksempel eksempelvis	det betyder dermed af den grund så derfor	pga. nemlig da	samtidig desuden derudover

Opgave 54 s. 108

Hovedsætningsstruktur

Hovedsætnings- konjunktion	Fokusfelt	Verbal	Subjekt	Central- adverbial	Verbal 2	Objekter	Adverbial
så	for eksempel eksempelvis det dermed af den grund derfor samtidig desuden derudover	betyder		for eksempel eksempelvis dermed af den grund derfor nemlig samtidig desuden derudover		at ...	

Ledsætningsstruktur

Ledsætnings- konjunktion	Subjekt	Central- adverbial	Verbal	Verbal 2	Objekter	Adverbial
da		for eksempel eksempelvis dermed af den grund derfor samtidig desuden derudover				

Opgave 55 s. 109

1. A
2. C
3. A
4. B
5. C
6. A
7. A
8. B
9. A
10. C
11. B

Opgave 65 s. 118

1. det
2. der
3. det
4. der
5. der
6. Nogle
7. Det
8. de
9. De
10. Den
11. der
12. der
13. det
14. Den
15. den
16. der
17. Det
18. nogle
19. som
20. der
21. nogle
22. sit
23. sine
24. det
25. som
26. den
27. de
28. der
29. det
30. den

Opgave 70 s. 121

1. Du sagde, at det i dag stadig er kvinder, der tager det meste af barslen. Hvorfor tror du, det er sådan?
2. Du sagde, at en løsning kunne være, at man indførte endnu mere øremærket barsel, end det man allerede har indført til mænd. Hvilke fordele og ulemper kunne være ved, at man indfører mere øremærket barsel?
3. Og hvilken betydning kan det have for barnet?

Kapitel 3

Opgave 5 s. 134

1. C
2. A
3. C

Opgave 14 s. 141

1. D
2. A
3. C
4. B

Opgave 15 s. 143

1. D
2. G
3. A
4. B
5. E

Opgave 20 s. 149

1. A
2. B
3. A
4. D
5. D
6. C

Opgave 22 s. 151

1. A
2. C
3. B
4. C
5. A
6. B
7. D
8. B

Opgave 33 s. 158

1. Arbejdsgivere får mange CV'er. Du må derfor sørge for, at dit skiller sig ud fra de andre. En måde at gøre det på er at tage et studieophold i udlandet.
2. Du kan få mange ting ud af et udlandsophold. Du kan lære et nyt sprog, opleve en ny kultur, få nye venner osv.
3. Der er både faglige og sociale grunde til at studere et semester i udlandet. De studerende bliver bedre til sprog, og de lærer en anden kultur og studieform at kende. De møder desuden nye mennesker, og de får opbygget et internationalt netværk. Det kan være grænseoverskridende for nogle at rejse ud alene for at bo i et andet land, men de fleste oplever at komme hjem som et stærkere menneske.
4. På et udlandsophold får studerende nye perspektiver, en større kulturforståelse, et mere globalt mindset, en anden faglighed og et internationalt netværk.
5. Danske universiteter har udvekslingsprogrammer med udenlandske universiteter, fx EU-programmet Erasmus.
Rikke Nielsen, international chef på Aarhus Universitet, er meget tilfreds med stigningen i antallet af udvekslingsstuderende.
6. Hvis du tager et semester i udlandet, har du muligheden for at skabe et internationalt netværk med studerende fra hele verden.
7. Et udlandsophold giver studerende sproglige og interkulturelle kompetencer, der er efterspurgt på vores globaliserede arbejdsmarked.

Opgave 34 s. 160

Hej Matthias

Tak for din mail! Det var godt at høre fra dig.

Mht. studiejob så starter jeg faktisk på mandag i en ingeniørvirksomhed her i Aarhus. Det er rigtig dejligt, for det er jo studierelevant, så jeg får mulighed for at bruge de ting, vi lærer på studiet. Jeg får en masse spændende opgaver, og jeg skal også arbejde med nogle projekter selv.

Jeg kan godt forstå, at det er en stor beslutning, men jeg tror, at man får mange ting ud af et semester i udlandet - både menneskeligt og fagligt. Du får ikke kun erfaringer med nye studieformer og bliver bedre til sprog. Du møder også nye venner og lærer en anden kultur at kende. Hvis du bor og studerer i et andet land, skal du lære at klare dig selv i alle mulige situationer. Det kan godt være svært i begyndelsen, men de fleste kommer hjem som en stærkere og mere selvstændig person. Derudover vil den erfaring, du får, hjælpe dig til at lære dig selv og andre bedre at kende. Det kan hjælpe dig i fremtiden, fx hvis du ønsker en karriere i et internationalt firma.

Når det kommer til at være væk fra familie og venner, så skal det nok gå. Du vil nok savne dem, men med sociale medier som Skype, Messenger og Whatsapp er det meget nemt at holde kontakten. Hvis du tager til et europæisk land, kan folk komme og besøge dig. Du vil også hurtigt få nye venner, for der er jo mange i samme situation som dig.

Mht. studiejob så tror jeg ikke, det vil skade dine karrieremuligheder, hvis du tager afsted. Mange danske virksomheder opererer jo globalt, så folk med international erfaring er attraktive for dem, når de rekrutterer nye medarbejdere. Desuden fortæller et studieophold på CV'et, at du har kunnet klare dig i udlandet og dermed er selvstændig. Så jeg tror faktisk, at det vil styrke dine karrieremuligheder at tage afsted.

Hvad siger du til at mødes en dag i næste uge? Så kan vi snakke om det hele. Jeg er også spændt på at høre, hvor du overvejer at tage hen.

Mange hilsner
Simona

Opgave 38 s. 163

1. steg, med
2. i, på
3. stigende, flere

Diagrammet (1) viser **andelen** (2) af elever, der gik i henholdsvis folkeskoler og fri- eller privatskoler i skoleårene 2007/2008 samt 2022/2023. Ifølge diagrammet steg **andelen** (3) af elever, der gik i fri- eller privatskoler, med cirka 10 procentpoint. Dog gik langt **størstedelen** (4) af de danske **børn** (5) stadig i folkeskoler, nemlig omkring 80 %.

Der kan være **forskellige** (6) årsager **til** (7), at flere forældre i de seneste år har sendt deres børn i en fri- eller privatskole. En årsag er, at der er lukket mange kommunale folkeskoler på grund af faldende elevtal, presset økonomi eller effektiviseringer. Når **lokale** (8) skoler nedlægges, **går forældregrupper** (9) sammen og åbner i stedet en friskole. På den måde holdes der liv i lokalsamfundene, (10) og børnene undgår lang transport til en **anden** (11) skole. En anden årsag kan være, at forældrene er **utilfredse** (12) med forholdene i folkeskolen. Det kan eksempelvis være mange elever i klasserne, mange vikarer, lange skoledage og inklusion. Det er alle faktorer, som kan **medføre** (13) mere uro, dårligere trivsel og mindre læring.

Der kan være flere fordele og ulemper **ved** (14) at **vælge** (15) en fri- eller privatskole fremfor en folkeskole. **Den** (16) vigtigste fordel er, at forældrene har større indflydelse på, hvilken slags undervisning deres børn modtager i skolen. Mange frie grundskoler bygger nemlig på **nogle** (17) bestemte værdier, et bestemt livssyn eller en bestemt pædagogisk tænkning. Mange af skolerne har derfor **nogle** (18) undervisningstilbud, **som** (19) fokuserer mere på eksempelvis musik, leg, kreativitet og fællesskab frem for tests og karakterer. Ved at sende deres børn i en friskole **kan forældrene** (20) således vælge en skole, der passer **til** (21) deres egne værdier eller ønsker.

På den anden side kan der også være nogle ulemper. En ulempe for forældrene er, at de skal betale for deres børns skolegang, hvorimod undervisningen i en folkeskole er gratis. Det kan være en **stor** (22) omkostning for forældrene, (23) særligt hvis de har flere børn. Derudover **kan det** (24) udelukke børn af forældre, der **ikke har** (25) råd til det. Dermed **risikerer** (26) man, at der kommer a- og b-skoler i **samfundet** (27), fordi mange af eleverne med ressourcestærke forældre går på privatskoler, mens de ressourcetsvage går i folkeskolen. Det går imod **lighedstanken** (28) i det danske samfund, hvor alle børn skal have lige muligheder for en **god** (29) skolegang.

Der kan desuden være en ulempe for eleverne i fri- eller privatskoler. De møder nemlig i høj grad kun børn, der er som dem selv. I folkeskolen er der derimod stor mangfoldighed med børn fra forskellige kulturelle **baggrunde** (30), forskellige religioner og forskellige samfundslag. Med andre ord **er hele samfundet** (31) repræsenteret. Det er **vigtigt** (32) for børnene, at de **lærer** (33) at arbejde sammen med og respektere forskellige typer af mennesker.

Opgave 51 s. 170 og 54 s. 171

Holdning	Eksemplificering	Forklaring	Konsekvens	Kontrast	Tilføjelse
efter min mening jeg mener	for eksempel eksempelvis	da fordi	det kan betyde at derfor	dog imidlertid	ydermere desuden derudover

Opgave 63 s. 178

1. Du sagde, at forskerne mener, man lærer bedre, når man arbejder i grupper. Hvorfor tror du så ikke, man organiserer undervisningen sådan på alle de danske universiteter?
2. Du sagde også, at de studerende udvikler nogle kompetencer i gruppearbejdet, som de ikke gør i en mere traditionel klasseundervisning. Kan du ikke fortælle lidt mere om det?
3. Du sagde, at en ulempe kan være, at nogle studerende lærer bedst alene. Mener du alligevel, at man skal tvinge dem til at arbejde i grupper?
4. Du sagde, at der er både fordele og ulemper ved gruppearbejde, men hvad mener du selv om den måde at organisere undervisningen på?

Indstik

Opgave 1

1. (At) fungere som aktiv medborger i Danmark.
2. Prøven er en sprogprøve.
3. Lytteforståelse.
4. (Til at) søge ind på fx erhvervsuddannelser eller VUC.
5. Lytteforståelse indgår (i denne del af prøven).
6. et ark med disposition og noter.
7. Informationer, der ikke er relevante.
8. De nøgleord, der bliver brugt i spørgsmålene og svarmulighederne, er ikke de samme.
9. (At) bygge et hus.
10. Besvarelsen af delprøve 2 har større betydning for karakteren.
11. Hovedtrækkene i diagrammet.
12. (At) referere til spørgsmålene.
13. Organisering og sammenhæng.
14. Kilder.
15. Så du har noget at tale om i interviewet efter præsentationen.